

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 2.21.152

**Inventaris van het archief van ir. F.L.
Schlingemann [levensjaren 1877-
1944], 1922-1944**

W. Visser

Nationaal Archief, Den Haag 1965

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
De verwerving van het archief.....	7
Inhoud en structuur van het archief.....	8
Inhoud.....	8
Verwant materiaal.....	9
Beschikbaarheid van kopieën.....	9
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11
A. WERKZAAMHEDEN IN COMMISSIES.....	11
I. Centrale Commissie voor de Rijnvaart.....	11
II. Havengewest Beneden-Maas.....	12
III. Commissie voor waterkrachtcentrales in Limburg.....	14
B. Publicaties.....	16

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Collectie 168 F.L. Schlingemann

Archiefbloknummer:

C25120

Omvang:

43 inventarisnummer(s); 0,30 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

F.L. Schlingemann

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Ir. Frederick Lodewijk Schlingemann (1877-1944) werkte in dienst van Rijkswaterstaat o.a. mee aan de maaskanalisisatie in Limburg en bekleedde de post Directeur der Groote Rivieren. De stukken in de hierna volgende inventaris beschreven, hebben betrekking op enige facetten van de ambtelijke loopbaan van ir.F.L. Schlingemann.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Collectie 168 F.L. Schlingemann, nummer toegang 2.21.152, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Schlingemann, 2.21.152, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

Frederick Lodewijk Schlingemann werd geboren te Doetinchem op 27 september 1877, als zoon van Rijck Christiaan Schlingemann en Elizabeth Henrietta Bulkley.

Op 18 juni 1906 trad hij te Zwolle in het huwelijk met Johanna Catharina Magdalena van Reede, geboren te Zwolle op 15 maart 1882 en overleden te Maastricht op 4 januari 1915. Op 25 juni 1918 huwde hij ten tweede male te Roermond met Elisabeth Bryan Kate van Rossem, geboren te Sittard op 18 december 1893. Hij overleed te Enschede op 17 november 1944.

Na de voltooiing van zijn studie trad hij op 1 oktober 1902 in dienst Rijkswaterstaat en was aanvankelijk werkzaam in de provincies Utrecht en Gelderland. In 1914 volgde zijn tewerkstelling bij de Maaskanalise in Limburg, waar hij tot 1929 werkzaam bleef. In 1921 werd hij benoemd tot hoofdingenieur; in 1930 tot hoofdingenieur-directeur der Directie Groot Rivieren. In 1933, bij de splitsing van deze Directie in Boven- en Benedenrivieren behield hij de laatste. In 1942 werd hij op pensioengerechtigde leeftijd eervol ontslagen.

Ook internationaal genoot hij bekendheid; in 1925 werd hij verzocht zitting te nemen in de Centrale Commissie voor de Rijnvaart en in 1926 in de Technische Commissie van de Volkenbond.

Hij was officier in de Orde van Oranje Nassau en in de Orde van de Nederlandsche Leeuw.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

Zijn hierna beschreven papieren werden in 1965 het Ministerie van Buitenlandse Zaken overgedragen aan het Algemeen Rijksarchief.

De rechtstitel is (nog) onbekend

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

Het archief is bij Koninklijk Besluit of ministeriële beschikking overgebracht.

Inhoud en structuur van het archief***INHOUD***

De stukken in de hierna volgende inventaris beschreven, hebben betrekking op enige facetten van de ambtelijke loopbaan van ir.F.L. Schlingemann.

Verwant materiaal***BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN***

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

A. WERKZAAMHEDEN IN COMMISSIES.

I. CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART.

Ir.Schlingemann maakte als Nederlands Rijnvaart-Commissaris deel uit van de Centrale Commissie voor de Rijnvaart. De hierna volgende stukken hebben hoofdzakelijk betrekking op zijn werkzaamheden bij de herziening van de Rijnvaartakte voor wat betreft de douanebepalingen. Voorts was hij lid van de subcommissie belast met het onderzoek tot het bouwen van bruggen over de Rijn. (zie inv. nr. 10).

- 1** Briefwisseling tussen het Ministerie van Buitenlandse Zaken (directie economische zaken), het Ministerie van Financiën (afdeling invoerrechten) en de Centrale Commissie voor de Rijnvaart inzake herziening van de Rijnvaartakte voor zover betreft de douanebepalingen,
december 1925-oktober 1926 1 omslag
- 2** Notulen van een bespreking, op 29 januari 1926 gehouden op het Ministerie van Buitenlandse Zaken, nopens verschillende punten samenhangende met douanezaken, ter sprake gebracht bij de herziening der Rijnvaartakte,
z.d 1 stuk
- 3** Schrijven van de Duitse tijdelijk zaakgelastigde in Nederland aan de Minister van Buitenlandse Zaken, houdende voorstel tot het samenroepen van een conferentie ten einde te komen tot het sluiten van een verdrag tot het wederzijds erkennen van door de douane aangelegde verzegelingen bij de vaart op de internationale rivieren. Met bijlage en Franse vertalingen,
februari 1926 4 stukken
- 4** Schrijven van de douane-expert bij het Ministerie van Financiën, L. Meijers, aan de Minister van Buitenlandse Zaken, houdende mededelingen betreffende de van 22-26 maart te Keulen gehouden besprekingen inzake douanebepalingen op te nemen in een te herziene Rijnvaartakte. Met bijlagen,
april 1926 4 stukken
- 5** Schrijven van de douane-expert bij het Ministerie van Financiën, L. Meijers, aan de Nederlandse Commissarissen in de Centrale Commissie voor de Rijnvaart, houdende mededelingen betreffende de van 12-25 april 1926 gevoerde besprekingen in het Comité van douane-experts. Met bijlagen,
april 1926 4 stukken

-
- 6** Schrijven van de Inspecteur der Directe Belastingen, Invoerrechten en Accijnzen te Lobith, M. Bodde Bouman, aan ir.F.L. Schlingemann betreffende de behandeling van invoerdocumenten te Lobith. Met bijlagen, september 1926 en z.d. 1 omslag
- 7** Verslag door ir.F.L. Schlingemann van de reis der subcommissie voor de douanebepalingen van de Centrale Commissie voor de Rijnvaart naar Zwitserland, Duitsland, België en Nederland, september 1926 1 stuk
- 8** "Rapport sur le voyage effectué par le Comité des Douanes". 1926 1 katern
- 9** Schrijven van de douane-expert bij het Ministerie van Financiën, L. Meijers, aan de secretaris-generaal der Centrale Commissie voor de Rijnvaart te Straatsburg, J. Hostie, inzake verbeteringen in de douanebehandeling van de scheepvaart op de Rijn. Afschrift, oktober 1926 1 stuk
- 10** Rapporten van de subcommissie der Centrale Commissie voor de Rijnvaart belast met het onderzoek naar het plan tot het bouwen van bruggen over de Rijn bij Spiers, Maxau en Mannheim. Met bijbehorende briefwisseling, 1927-1928 1 omslag
- 11** Ontwerpen voor een nieuw reglement op het onderzoek van vaartuigen en vloten die de Rijn bevaren. Met bijbehorende briefwisseling van ir.F.L.Schlingemann met leden van de Centrale Commissie voor de Rijnvaart, het Ministerie van Buitenlandse Zaken, Rijkswaterstaat etc., 1937-1938 1 pak
- 12** Briefwisseling tussen het Ministerie van Buitenlandse Zaken afdeling consulaire- en handelszaken, en ir.F.L.Schlingemann betreffende het goederenvervoer op de Rijn langs Lobith. Met schrijven van het Centraal Bureau voor de Statistiek en statistische overzichten, 1939-1944 1 omslag

II. HAVENGEWEST BENEDEN-MAAS.

Bij gemeenschappelijke beschikking van de Minister van Waterstaat, van Binnenlandse Zaken en Landbouw en van Arbeid, Handel en Nijverheid d.d. 31 mei 1929 (afd.Waterstaat A, Ia.L., afd.Binnenlands Bestuur no.5076, afd.Handel en Nijverheid no.6160) werd ingesteld een commissie voor een onderzoek naar de wijze waarop de havenbelangen van Rotterdam en omgeving het best zouden kunnen worden behartigd, welk onderzoek mede had te omvatten de voorziening in de behoefte aan handels- en industrieterreinen in verband met de verschepen van grondstoffen en goederen, aan verbindingen te land en te water

en aan terreinen voor huisvesting van diegenen die in het havenbedrijf of industrie werkzaam zijn. De commissie bracht 7 september 1931 haar verslag uit; op dit verslag werd van verschillende zijden, met name van gemeentebesturen in het betrokken gebied critiek uitgeoefend. Daarna bleef de zaak slepende, met name van de zijde van het Ministerie van Waterstaat had men principiële bezwaren tegen het ontwerp van wet ter zake. In 1941 stelden de betrokken autoriteiten zich op het standpunt, dat de omstandigheden zich niet leenden tot de verwezenlijking van het havengewest en beschouwden zij de zaak voorlopig als afgehandeld. Ir.Schlingemann was geen lid van bovenbedoelde commissie, doch wel nauw betrokken bij de behandeling van deze materie.

- 13** Verslag van de commissie tot onderzoek naar de havenbelangen van Rotterdam en omgeving, september 1931. Met bijbehorende adviezen en opmerkingen van ir.F.L.Schlingemann on van de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Rotterdam, oktober 1931-augustus 1932 1 deel en 9 stukken
- 14** Schrijven van het gemeentebestuur van Rotterdam aan Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland houdende opmerkingen bij het voorontwerp van wet tot instelling van een havengewest Beneden-Maas. Afschrift, augustus 1935 1 stuk
- 15** Schrijven van de Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland aan de Ministers van Binnenlandse Zaken, van Handel, Nijverheid en Scheepvaart en van Waterstaat houdende bedenkingen tegen het voorontwerp van wet tot instelling van een havengewest Beneden-Maas. Afschrift, februari-maart 1936 1 stuk
- 16** Brieven van ir.F.L.Schlingemann aan de Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat houdende beschouwingen over de instelling van een havengewest Beneden-Maas. Met bijlage. Concept en minuten, 1936-1937 4 stukken
- 17** Ontwerp van wet en memorie van toelichting betreffende de instelling van een havengewest Beneden-Maas, z.d. 2 stukken
- 18** Schrijven van de Minister van Handel, Nijverheid en Scheepvaart aan de Minister van Waterstaat ten geleide van het advies van de Economische Raad inzake de instelling van een havengewest Beneden-Maas. Met verkorte weergave, maart 1937 3 stukken
- 19** Brieven van de Minister van Waterstaat aan ir.F.L.Schlingemann ten geleide van verschillende adviezen t.a.v. de instelling van een havengewest Beneden-Maas. 1937-1938 7 stukken,

- 20** Nota van ir.F.L.Schlingemann betreffende de instelling van een havengewest Beneden-Maas. Met concept, juli 1938 2 stukken
- 21** Schrijven van het hoofd van de afdeling Binnenlands Bestuur van het Ministerie van Binnenlandse Zaken aan ir.F.L.Schlingemann ten geleide van overzichten van de bezwaren van onderscheidene instanties tegen het ontwerp van wet havengewest Beneden-Maas, juli 1938 4 stukken
- 22** Schrijven van het hoofd van de afdeling Binnenlands Bestuur van het Ministerie van Binnenlandse Zaken aan ir.F.L.Schlingemann ten geleide van het advies van burgemeester en wethouders van Rotterdam en een nota van de burgemeester dier gemeente inzake het wetsontwerp havengewest Beneden-Maas, augustus 1938 3 stukken
- 23** Schrijven van het hoofd van de afdeling Binnenlands Bestuur van het Ministerie van Binnenlandse Zaken aan ir.F.L.Schlingemann ten geleide van een rapport van porf.mr.P.S. Gebrandy inzake het wetsontwerp havengewest Beneden-Maas, november 1938 1 deel en 1 stuk
- 24** Kort verslag van een vergadering op 22 december 1941 gehouden op het Departement van Binnenlandse Zaken betreffende de realisering van het havengewest Beneden-Maas, december 1941 1 stuk

III. COMMISSIE VOOR WATERKRACHTCENTRALES IN LIMBURG.

Bij beschikking van de Minister van Waterstaat d.d. 13 januari 1926 La.B., afd.Waterstaat A, werd een commissie ingesteld om te onderzoeken of het bouwen van waterkrachtcentrales bij de Maas, in het bijzonder aan de stuw bij Linne en bij het Julianakanaal, van belang zou zijn voor de industrie in het mijngebied en voor de electriciteitsvoorziening in Limburg en overig Nederland. Op 2 september 1930 was de commissie met haar concept-eindrapport gereed. Bij beschikking d.d. 29 juli 1931 nr.435, afd.Waterstaatsrecht, werd de commissie door de Minister van Waterstaat ontbonden. Ir.Schlingemann was lid van deze commissie.

- 25** Rapport (van ir.F.L.Schlingemann?) inzake het gebruik van de waterkracht van de gekanaliseerde Maas voor het opwekken van elektrische energie. Met tekeningen en grafieken, november 1924 en z.d. 11 stukken
- 26** Ontwerp-rapporten van de Commissie voor waterkrachtcentrales aan de Maas betreffende de bouw van een centrale bij Linne. Met schrijven van de voorzitter en secretaris dezer commissie aan de Minister van Waterstaat,

-
	november 1927 en z.d	3 stukken
27	Notulen der zesde vergadering, gehouden op 10 november 1927, van de Commissie voor waterkrachtcentrales in Limburg, november 1927	1 stuk
28	Rapport (van de Commissie voor waterkrachtcentrales in Limburg?) inzake de bouw van waterkrachtcentrales aan het Julianakanaal. Met tekeningen, z.d	8 stukken
29	Eindrapport van de Commissie voor waterkrachtcentrales in Limburg. Concept, met bijlagen en tekeningen, september 1930	8 stukken
30	Schrijven van de Minister van Waterstaat van ir.F.L.Schlingemann ten geleide van zijn beschikking van 29 juli 1931 waarbij de Commissie voor waterkrachtcentrales in Limburg werd ontbonden, juli 1931	2 stukken

B. PUBLICATIES.

- 31** Artikel getiteld: "Normalisering van vaarwegen",
z.d 1 stuk
- 32** Artikel getiteld: "De Maaskanalisië. Concept,
z.d 1 stuk
- 33** Artikel getiteld: "De stuwen van de gekanaliseerde Maas". Concept
in duplo. 2 stukken
Ontbreekt
- 34** Artikel getiteld: "Nieuw vergelijkingspijl voor den Rijn". Met
tekeningen en begeleidend schrijven aan de redactie van "De
Ingenieur",
februari 1933 5 stukken
- 35** Artikel getiteld: "De afvoer van Rijnwater naar zeë. Met tekeningen
en grafieken,
z.d 7 stukken
- 36** Artikel getiteld: "Die Verteilung des Rheinwassers über die
Rheinmündingen",
z.d 1 stuk
- 37** Artikelen getiteld: "De verbetering van het Hellegat". Met
begeleidend schrijven aan de redactie van "De Ingenieur",
1933 en z.d 3 stukken
- 38** Artikel getiteld: "Hydraulic Engineering in the Netherlands", op
verzoek geschreven voor het Engelse tijdschrift "Trade and
Engineering". Met brieven van de uitgever van genoemd tijdschrift,
september-oktober 1937 4 stukken
- 39** Artikel getiteld: "De overeenkomst met Frankrijk en België
betreffende de toepassing van de surtaxe d'entrepôt,
z.d 1 stuk
- 40** Door ir.F.L.Schlingemann gehouden lezing getiteld: "Die
Wasserstrassen in den Niederlanden". Concept,
december 1930 1 stuk
- 41** Bespreking van het boek van Godfrey Sykes: "The Colorado Delta",
(1937) 1 stuk
- 42** Bespreking van het boek van Prof.dr. A.F. Napp Zinn:
"Binnenschiffahrtspolitik der Niederlande",

(1938)

1 stuk

43

Tijdschriften "De Ingenieur", "Het Polytechnisch Weekblad", "Der Rhein", en "De Binnenvaart", sommigen met artikelen van ir.F.L.Schlingemann, 1922-1936

1 omslag